

# NOUVEAU THEATRE



El que puga més, pa' ell

---

**Número 91**

**Preu: 30 cent.**



SEMANARI LITERARI

Director: Jesús Morante Borrás

Redacció, Administració y Tallers:   
 Unió Ferroviària, 3 -- Teléfone 11102

Suscripció, en València y fora: 8 pe-   
 setes trimestre, 15 añ. Extrancher, 25

### Companyia Alvarez-Millá

Esta celebrada formació teatral ha inaugurat el dia 24 dels corrents, la temporada teatral valenciana en la Plaça de bous d' Alacant. Les obres elegides per a debut foren: «Rics improvisats» i «Deixam la dóna, Pepet».

L'èxit alcançat fon excelent, tant artistic com económic.

Anuncien altres estrenos per a les actuacions próximes.

Tant el celebradíssim actor Manolo Alvarez, aixís com la eminent primera actriu Loleta Millá, i Antoni Eulogio, constituïren el triomvirat del èxit artistic, secundats per les demés parts del elenc.

tuá en la plaça de bous de Xátiva, representant les comedies: «Una vena en els ulls», «La meua dóna no es meua» i «La papeta bona». Obtingueren un èxit complet, lo cual celebrém.

\*\*\*\*\*

Demá dumenge, dia 31, la companyia que dirigix Manolo Taberner, debutará en la plaça de bous de Xátiva, posant en escena: «¡Lleves aixos pantalóns!...» i «Dia de proba». Se espera un grandióssim èxit, com els que hasta hui ve logrant la formació artística, en la que, a part del venerable actor Manolo Taberner, figura, com primer actor còmic, Fernando Muñoz.

Per a substituir a la primera actriu d' esta companyia, Emilia Piñol, la cual va a cumplir un contracte de temporá llarga en teatro castellá, fora de València, ha segut contratada la excelent primera actriu Africa García.

### Companyia de Novetats

El dia 25 dels corrents, dia de San Jaume, esta companyia ac-

NOSTRE TEATRO

# El que puga més, pa éll

- Choguet valenciá, en un acte y en prósa, orichinal de -

**- Elies Borrás -**

Estrenat en grandíós éxit en el «Teatro Cine» de Alacuás, el día 8 de  
Deseembre del añ 1930



R. MOLINER, 3

TELEFONO 11102

¿Qué se proposa  
a vosté al es  
criure est' obra?

Me proposi distraure al lector o espectador, presentant una combinació de tipos que resultaren festius, per mig de situacions cómiques y trucos. Si he conseguit el propòsit, ya estic saslat de goig y satisfet.

EL AUTOR

---

## DEDICATORIA

*Als chermans:*

*Paco y Luis Laborda*

*Vostre entrañable y afectuós amic de la  
Infancia,*

*ELIES BORRAS*

---

# REPARTIMENT

## PERSONACHES

## ACTORS

CATALINA . . . . .	Sra. Peris
ROSETA . . . . .	Srta. Beltrán
GREGORI . . . . .	Sr. Vargas
TONET . . . . .	» Mompó
PACO . . . . .	» Martí
DON CHESUS . . . . .	» Beltrán

---

L'acció en Valensia — Epoca actual  
— Dreta y esquerra, dels artistes —

Joaquín Figuera

## ACTE ÚNIC

Estém en un primer pis. Casa de michana posició. Al sentro del foro, balcó que dona al carrer. A la dreta, porta d'entrá que dona a l'escala. A la esquerra y en primer terme, porta d'habitació en la seua clau; y en segón terme, porta lliure, per la que se passa als altres departaments de la casa.

En el sentro, taula en un tapet que la cubrirá hasta els michos peus. Una butaca a la dreta y un' atra a la esquerra de la taula. Cahires repartides per essena. Al foro dreta, un bengalero en el qu' está el bastó y el sombrero del so Gregori; y a l' esquerra, una percha en la chaqueta del mateix.

Es dumenche y sobre les quatre de la vespra.

---

Al alsarse el teló, apareix  
ROSETA sentá y llechint un  
diari. A poc CATALINA per  
primer esquerra.

Ros. (Después de una pausa y com enrecordantse de pronte, d'u fort, alsantre:  
Mare!...

Cat. (Eixint) Qué vols?

Ros. Aón está el periódic d' air, que no 'l veig per ahí?

Cat. Ayl.. La portera s' el endugué embolicant hosos y espines p' al seu gatet.

Ros. Aixina fan les coses! .. En tant qu' el he buscat pa retallar la novelal

Cat. No t' apures; quant ixcam el comprarem en quantsevoi kiosco.

Ros. Bueno, está bé. Un' atra cosa: en quin' hora estem?

Cat. Son les quatre, poc més o menos.

Ros. Pos tal volta estiga Tonet esperant la cixida del pare. Vaig a vore. (S' asoma al balcó y repara)

Cat. No sé esta chica per qué té que ser aixina

Ros. Mare, pues no 's veu .. (S' asoma de nou)

Cat. Chica, vine cap así!

Ros. (Obediencia) A vore si huí Tonet me porta ..

Cat. Per qué tens que pendre tan fort el festeig?

Ros. Que Tonet no es un chic honrat y fill de molt bona casa?

Cat. Sí; pero es molt cohibit, inosent, estravagant... y les chiques deuen apresiar, estimar més tot lo contrari

Ros. Hiá de tot mare, hiá de tot.

Cat. Un chic elegant, elocuent, listo y en un sueldo mig asegurad, val més que lo que tú tens, porque, per mig de la seua diligencia, podría reunir algún capital

Ros. No exagere tant les coses. .

Cat. Lo que soc yo es una consentidora de deixar-lo entrar no estant ton pare

Ros. A lo que vo he comprés, es qu' el pare vol casarme en Paco l' estudiant. Pero no se riá. Y vosté debía com-

- pende e be 'l asunt y seguir achudantre. A vore si no s'aron, así qu' es Paco!
- Cat. Calla, filla, calla, que asó es que tinc ratos de nerviositat y no puc contindrem. Yo sequiré achudante...
- Ros. Pues probemo tot a vore. Ya que al pare li agrá el chocolate en deliri, li parla de la chocolateria que té Tonet.
- Cat. Pero es tan amigacho de Paco...
- Ros. Si éll tinguera vergoña, a quin sant tornaría per así!
- Cat. Mira...; com es tan fresco...
- Ros. Calle, don'! Si en les carabases que yo li he donat y en les de la carrera tindrà prou per a montar una pará en el mercat d' abasto
- Cat. Chiss... caña, que ton pare no deu tardar en eixir de l' habitasió, y ya saps el chenit que té.
- Ros. Nos, entonses, ya vorem qui es més en este asunt.
- Cat. M' he paga més, pa éll. Yo no vols que fe fasa?
- Ros. De lo que paga. M' en vaig a pagar un mos, que tinc gana.
- Cat. An en l' alascna tens les sobras del dinar.
- Ros. ¡Mentis según esguerra!

**GREGORI** apareix per la primera esguerra. Ix en challo cabrochat y posantse la corbata

- Gre. Yo no sé hu' cómestic. Primer me pose 'l chaleco del revés, después m' abroche els botóns en desorde y, ara, ya veus que no m' entenc fentli el nuc a la corbata...
- Cat. Esperát, a vore...
- Gre. No 't molestes, que ya pareix que vacha entenentme...

- Cat. Te podríes comprar una pajarita que resulta més práctic y més elegant.
- Gre. En cuant vacha a la Plasa Redona.
- Cat. Sempre estás de chirigotal (Que ya ha acabat en la corbata) Pues no tinc mal nuc en la gola.
- Gre. Disliu al meche.
- Cat. Si m' referixe al nuc de la corbata
- Cat. (A qui li ha fet molt poqueta gracia) Qué chistós!
- Gre. Qui t' ha dit que tinc tos?
- Cat. Tot hu' enténs al revés! Qu' es lo qu' et pasa, che?...
- Gre. Aixó deu ser que huí no m' has fet chocolate, Catalina.
- Cat. Pos demá t' en faré dos tases.
- Gre. Sí, pero tenien que ser com la plasa de bous.
- Cat. No t' apures; cuant ta filla se case en lonet el chocolatero, se mancharás prou.
- Gre. (Qué v' acabantse de vestir) Tenen que ploure dátils abáns de casarse en ell.
- Cat. Pero si es molt bon chicle...
- Gre. No importa. Ta filla se té que casar en Paco el estudiant.
- Cat. Quin interés tens en eixe, si es un tarambana?
- Gre. C' es tot acabe la carrera ya vorem qui li la chafa. Pren posesió d' una plasa de telegrafiste, y a cobrar toquen. De lo contrari, el chornal d' un treballaor pot saltar
- Cat. Si he dius per Tonet, es patro no.
- Gre. Pues pot quebrar.
- Cat. Tot son excuses.
- Gre. Cuidao, pues, qu' el vecha parlant en ella perque li estrene el bastó en lo lloim.
- Cat. (Contrariá) Be, he; asó se va començant.
- Gre. (Acabantse les bolchaques) No hau vist la meua petaca?
- Cat. No he vist res, ché.
- Gre. A no ser que Paco se l' hacha

posat en la bolchaca, distra-  
gut ..

Cat. O en tota idea.. Es que no 'l  
conceixes encara?

Gre. Chica, chica, no tinc ganes de  
discutir supèrfulament. (Se po-  
sa el sombrero y agafa el bastó) Si  
vinguera, li dius que s' en vin-  
ga al café.

Cat. Entonses, hasta cuánt?

Gre. Hasta quant me veches entrar.  
(Mutis)

Cat. Ay, a este home se li ha fet un  
chenit... No, y yo no ducte  
qu' el tronera del estudiant s'  
hacha apropiat de le petaca...

### Apareix ROSETA per segón esquerra

Ros. Cóm ha quedat en el pare?

Cat. Pichor qu' estabem, filla.

Ros. Perque, tal volta, parle Paco  
mal de Tonet.

Cat. Se coneix qu' es un vivaless...  
No saps que s' ha fet en la pe-  
taca del pare?

Ros. Cóm?

Cat. Al no tindre may una perra...  
Pues aon está realquilat deu  
tres mesos .. Y no saps la gros-  
sa... Al pare li deu sinc duros.

Ros. De qui heu sap?

Cat. Ell m' heu ha confesat, enso-  
miant... (L' agarra del coll y fá com  
qui li apreta) Agafantme aixina,  
me dia; «Che, Paco, quant me  
pagues els sinc duros?»..

### Apareix TONET per la dreta. Es un chic molt sensillo. Elles no advertixen de la seua pre- sencia

Ton. (Che, quín cuadrol...)

Cat. «¿Cuánt me pagues els sinc  
duros?»

Ros. Pero no m' aprete!..

Ton. (Avassant) Hiepl. . A vore si l'  
aufegal..

Cat. (Sorpresa) ¡Ay!.. Este per aón ha  
entrat?

Ros. Es qu' stá contantme un en-  
sónit de mon paresobre asunts  
de Paco el estudiant.

Ton. Pues a vore cuánt m' el pre-  
senten, qu' en quatre calbots  
vulle desferli la carrera. (S' ou  
el timbre y Tonet se sobresalta)

Ros. Qu' será? (Timbre)

Cat. Quant han tocat dos voltes.  
Paco deu ser.

Ton. Amáguense, que yo li obriré.  
Déixenmelo a soles, qu' el dei-  
xe grogui.

Ros. No, que l' hiu pot dir a mon  
pare y será pichor.

Cat. Hia que amagarte.

Ton. Pues aon?

t. Dins de l' habitasió. Y tú tam-  
bé, Roseta, que yo m' el arres-  
glaré. (Roseta y Tonet fan mutis per  
primer terme esquerra. Ell gastantli bro-  
mes a Roseta que, esquivosa entra da-  
vant.)

### Catalina li obri a PACO, que apareix per la dreta.

Paco Buenas tardes.

Cat. Buenas.

Paco Que no está la chata bonica?

Cat. (Enretintia) S' en ha anat a buscarli  
la petaca a son pare.

Paco (Disimulant) Conque no está lo  
més simpatic, lo més elegant,  
lo més posisió d' esta casa?

Cat. Pero Paco, no compréns que  
no te vol?

Paco Yo m' encarregaré de lo con-  
trari.

Cat. Y no saps qu' está compro-  
mesa?

Paco No importa. Yo así espere a la  
reina de la galanteria.

Cat. Poca guasa, eh?..

Paco Es realitat.

**Cat.** Bueno, ché, el meu Gregori  
 t'ha dit que t'espera en el  
 carrer.

**Paco.** És cap mal parmen, per si se  
 creuem en el camí..

**Cat.** Però si t'estarà esperant!..  
 (Ché, quin pelmasol)

**Paco.** M'en vaig perquè me dona  
 la gana, sap?

**Cat.** Més val que fases us de la edu-  
 cació.

**Paco.** Y dígal a la negrals qu' he  
 vingut a veure-la. (Fá mutis y se  
 marcha por la puerta abierta)

**Cat.** Què inútilment pretén a ma  
 filla, l'estudiantillo eixe. (Desde  
 la primera esquerra) Roseta, ya po-  
 deu eixir.

**Ton.** La broma d' abans no, si a cas  
 un atra.

**Ros.** Ya t' en guardarás, conque  
 cuidaet.

**Ton.** A que me feres memoria pa  
 que te la torne a gastar?..

**Ros.** Mira. Tonet, si t' portes d' eixa  
 manera acabarem mal. (Contra-  
 riantse els dos)

**Ton.** Be dona, be.

**Ros.** Mal, home, mal.

**Ton.** Per qué s' acabarà mal, que  
 hían papers firmats? (Se posen  
 més serio y es chiren un poc d' espales.  
 Y, después d' una pausa, inician mirarse  
 els dos a un temps, y cuant ya s' han  
 vist, se fan un despresi en el cap. Se re-  
 petixen estos detalls de mímica, y diu  
 Tonet mimosament.) Chica, Roseta  
 del meu feche..

**Ros.** (En tóton pau) Qué vols, chato  
 del meu servell?

**Ton.** Allí vaig, que así me falta am-  
 bient. (S' agarra de la butaqueta, y  
 sense separarse del asiento, s' en pasa  
 al costat d' ella.)  
 Así ya se pot estar. Ya t' ha  
 pasat la fumaeta? (Li rosa el brás  
 d' ella)

**Ros.** No t'en empases, llepasa, més  
 que llepasa.

**Ton.** Mira que no serás l' ama del  
 taulell de la meua chocolate-  
 ria..

**Ros.** Per qué?

**Ton.** Perque asó es com la loteria;  
 conque ya que no t' ha tocat  
 res, què menos que alguna  
 aproximasió?

**Ros.** Que te creus que me fas riure.

**Ton.** Chica calla!.. (Al ferli un' atre ro-  
 se, ella s' alza e inicia mutis per segón  
 esquerra) Aón vas?

**Ros.** A achedarli a ma mare. (Mutis)

**Ton.** Che, qué pasaeta' Ara que ve-  
 nia lo bo... En fi; aixó, per lo  
 regular, son señals de qu' es  
 bona chica. Mentres tant, vaig  
 a llechir el periódic. (Se posa a  
 llechir)

**Un poc asustats apareixen  
 ROSETA y TONET**

**Ros.** Ham oit un roído baix del llit..

**Ton.** Tal volta hacha algú amagat..

**Cat.** Es que volén ferme pór?

**Ton.** Es en serio. Yo em tremole.

**Ros.** Com no siga algún moble qu'  
 haixca cluixit..

**Cat.** Pues clar, com fá aire de po-  
 nent..

**Ton.** Entonses, qué, si qu' ha segut  
 facho?

**Cat.** Y ya li he parlat claret pa que  
 tarde a vindre per así.

**Ton.** Volguera conéixer a eixe pinta.

**Cat.** Bona, chicos, yo m' en vaig a  
 casa si escure

**Ros.** Ya el pare tecara, qué fem de  
 Tonet?

**Cat.** Me coides, y ya vorem lo que  
 com avé mutis)

**Ros.** Per que m' tornes a gastar la  
 chansa d' abáns, perquè te  
 talle el brás per ahí, saps?, per  
 ahí, per ahí. (Asó fentli cosqueres  
 llepantse que, mit expansionis deleitosas  
 se queda en la butaqueta de la esquerra  
 y dóna a Roseta en l' atra.



### PACO apareix per la dreta

**Paco** (Este per así?... Pues el cambi ha segut poc gran...) (Saludant, fortet) Buenas!...

**Ton.** (Que, al creure qu' es la veu del sogre, s' alza en un bo) Che, quin sustol...

**Paco** Home, no hiá pa tant...

**Ton.** Qui li ha obert?

**Paco** La porta estava oberta.

**Ton.** Pues sapia qu' el susto ha segut gran.

**Paco** Que li bullguen tita. Que no están per ahí els de casa?

**Ton.** Allí dins té escurant a la so Catalina y a Roseta. Vol que les cride?

**Paco** Com no es molt presis, no val la pena incomodarles.

**Ton.** Lo que vullga.

**Paco** Pues yo soc Carlos; dels dos germans de la portera, el escribent, sap?

**Ton.** Tant de gust.

**Paco** El gust es meu.

**Ton.** Sentes, sentes... (s' asecten els dos)

**Paco** Entonses, ya que vosté es del veinat, coneixerá a un chicot qu' es molt amic del meu sogre. Es un tal... Paco, qu' está estudiant la carrera de telígrafos.

**Paco** De telégrafos.

**Ton.** Sí; aixó es. Hu habia pronunsiat mal.

**Paco** Pues el conec prou, el conec

**Ton.** Y, en cambi, no se podrá figurar brils ganes que tinc de conèixerlo. Es que, mire, yo festeche en Roseta, y son pare no vol consedirme la entrá, perque desicha casarla en el tal Paco y no en mi. Aixina es que tinc qu' entrar así quant no está ell.

**Paco** Ah!...

**Ton.** Y com así ya van tots a vore qui pot més, yo crec que no m' vaig a quedar raere.

**Paco** Si, sí.

**Ton.** Entonses, Carlos, eixe chicot es cobart o valent?

**Paco** Yo... yo fas lo que vullc d' ell.

**Ton.** Un' atra cosa. Ya qu' es vosté del veinat, de segur que tindrà bona amistat en la meua novia, no?

**Paco** Naturalment

**Ton.** Y qué li pareix? Es bona chisca?...

**Paco** Hom... yo li diré..

**Ton.** Diga, diga...

**Paco** A vosté no li convé eixa novia.

**Tou.** Oy, ma'... Yo me la deixé..

**Paco** Pos clar home. Vosté no sap lo que a qu' es y atres coses... que si no foren males de dir, sabria vosté.

**Ton.** Bueno, bueno... ya no m' resulta.

**Paco** (Trau la petaca y fumen) Tinga, fume.

**Ton.** Che, que petaqueta més estupenda. Me la ven?

**Paco** Per cuánt? (Ay, quin sablasol!)

**Ton.** Per sinc pesetes me la quede.

**Paco** De vosté es. Conque a vore els vint quinsets

**Ton.** Ahí va el duro  
(Torna a examinar la petaca que li entregá Paco) A mí m' pareix prou forte y elegant.

**Paco** Y tant!. Tornant a io d'abans, convé que no sapien qu' he parlat en vosté. Per tot lo que li he dit referent a Roseta, comprén?

**Ton.** No potíxea... Ya voré si li puc descobrir algo sinse nomenar-lo a vosté.

**Paco** Entonses, molt de gust en conèixerlo.

**Ton.** Igualment Tonet Mata Redona; carter de Quart, número sinc; sext pis; pero ara no va cha, que no m' pillará en casa.

**Paco** Moltres gracias. Adiós. (Mutis)

**Ton.** Adiós. Bueno, ya tinc petaca. Che, qué preocupat me tenen els mals informes que m' ha donat de Roseta. Pero, bah!..

Vaig a seguir llechint. Mes, ya qu' es tan coqueta servirà per a distraurem hasta que me canse.

---

### Apareix ROSETA per segón esquerra

- Ros. (En cantó) Has llechit molt?  
 Ton. (Fent el seriós) Pa lo que tinc que llechís, encara estic arrere.  
 Ros. Què t'has enfadat?  
 Ton. Mira, Roseta, no volia dirteu: pero al ferme la pasà de deixar-me sinse la teua distracció, t'heu vaig a dir, Tú torres el canem en un escribent.  
 Ros. Se coneix que en lloc de llechir, t'has dormit y hu has engemiat.  
 Ton. Tots son excuses; conque si hui no cons guim que ton pare me permetixca la entrà, s'acaban nostres relacions.  
 Ros. Pos, ché, vinga .. realisem el truco que tens preparat, a vore si resulta.

---

### Apareix CATALINA per segón esquerra

- Cat. Pero qué vos pasa?  
 Ros. Que com ya estem cansats de festejar amagats del pare, ham desidit portar a efecte el truco que Tonet ha preparat.  
 Cat. Truco?.. A vore, esplicat..  
 Ton. Ara vore. Quant vinga el so Gregori, Roseta farà la malalta, y naturalment, el seu marit s'en anirà a cridar al metge don Chesús, qu' es en el que nostres están igualats y el que yo me preparat per a que Roseta vinga a vore la malaltia que té, éssa que una desilusió

en el amor li va llevant les ganes de menchar. Ell me digué que, a base d' aixó, ya s'heu arreglarà de forma qu' eixirem en be.

- Ros. Qué li pareix?  
 Cat. No está mal.  
 Ton. Valentse d' esta martingala y declarant Roseta que de qui está enamorà es de mí, serà de la única forma que podrém més qu' ells.  
 Cat. Pues a portar eixa martingala al terreno de la práctica. (Sona el timbre) Sinse ducte es ton pare, chiqueta.  
 Ton. (Nerviós) Ay, Cristo del Grau!.. Aón m' amague; que van a rrebre gayatos!..  
 Ros. Baix de la taula mateix .. (Ell obedix)  
 Cat. Vinga, tú sentat ahí y fes lamarallá. (Roseta obedix).  
 Ros. (Aclamantse) Sen Antoni del Porquet, traumos del compromís y donam forces pa finchir.  
 Cat. Tú quéixat del cap.

---

### GREGORI apareix per la dreta

- Gre. Qu' es'abeu buscan' la clau?  
 Cat. No tenim en casa mala clau..  
 Gre. Qué li ocurrix a Roseta? (Sobre-saltat)  
 Cat. Diu que té dolor de cap.  
 Ton. (Ya va de bo, ya... (Asoma el cap)  
 Gre. Y no saps per qué?  
 Cat. A mi me pareix que sols de vore al estudiantillo per así se posa mala; porque li es antipático..  
 Ton. Bravo, bravo...  
 Gre. No sé, chica no sé..  
 Cat. Dónat aire y ves a cridar al metge.  
 Gre. Cómprali una coqueta d' aspirina, que aixó no serà res.  
 Ros. Ayl.. Ayl..

Cat. Creume y ves...  
 Gre. Total, per no res, tenim que incomodar al meche...  
 Ros. Ayl. . Ayl.. Ay. .  
 Cat. Pero aixó está be pa un pare?  
 Gre. Tens raó, Catalina; ara m' en vaig a per el millor meche que trobe.  
 Cat. Ché, no, que lo que Roseta té no es pa tant. Crida a don Chesús; qu' el tens propet... y cobra menos.  
 Gre. Ay, qué dona!... (Mutis molt desidit)  
 Cat. Ché, quin llo!..  
 Ros. (Alisante) Válgam Deu; quin compromís!  
 Fon. (Eixint de baix de la taula) Santa María, Madre de Dios, ruega pormisuegra y ruega por nos .. Qué fem ara?  
 Cat. Lo millor será qu' abaixes a la porta del carrer y et paseches per allí en disimulo, a fi de que veches a temps si el meu marit porta a un atre meche en lloc de don Chesús, y, en eixe cas, en disimulo y valente de quantsevol pretext, pugues parlarli sinse qu' el señor Gregori se done conte y li esplisques lo que pasa, per a que diga lo qu' el atre té que dir...  
 Ros. Estem salvats!  
 Fon. Y, pa que me crega, li donaré una gratificacioneta, com al atre, y asunt solusionat.  
 Cat. Espérat... Si, después de la manobra, el meu home preguata per tú, ya te cridarem per el balcó.  
 Fon. No cal parlar més. (Inisiant mutis)  
 Ros. Escolta, no llesves la vista de l'escala; y una volta hachen puchat, molt de ull en el balcó. (Desapareix)  
 Cat. Atén, té algún chermá este Tonet?  
 Ros. Ca, dona; es éll a soles!  
 Cat. Y sons pares son chovens encara?

Ros. No; d' edat avansá. Está apunt d' heretar.  
 Cat. A vore si después de fer tots estos treballs eixim engañats...  
 Ros. No patixca, a menchar bé toquen.  
 Cat. Ya pots sentarte com estabes, per si acás No mos pillen de opres... (Ay, cuant cos'a casar una filla) (Roseta se senta)  
 Ros. Cuán' costen les coses!  
 Cat. D esta manera, es segur que a ton pare no li faltará may chocolate.  
 Ros. Si que se divertirá prenentne.  
 Cat. Clar, que si no es molt usurero, mos ne pot donar de cuant en cuant.  
 Ros. Ell me digué que tots els dilunsos el puchen.  
 Cat. Qu' el puchen de preu?  
 Ros. Qu' el puchen al mos'raor.  
 Cat. Ay, quin drapá té eixe chiste que acabes de fer!  
 Ros. Vosté que sápp?  
 Cat. Chiss..., colla, que ya puchen.

## Per la dreta apareixen GREGORI y DON CHESUS

Che. Buenas tardes.  
 Cat. Buenas. .  
 Che. Anem a vore qu' es lo que té Roseta.  
 Cat. (Estem salvats!)  
 Che. A vore eixa ma... (Li pren el pola)  
 Tens dolor de cap?  
 Ros. Ara m' ha pasat un poc.  
 Che. Y ganes de menchar?  
 Ros. Ara, chens.  
 Che. Y ganeta .. de novio?  
 Ros. (Sonriguant) Mira que té unes ocurrencies don Chesús!..  
 Gre. Qué, hi é novetat?  
 Che. Aixó no es res...  
 Cat. Més val aixina.  
 Che. Pues té un poquet de lamorachiflatis.  
 Gre. Y aixó diu que no es res?

Che. Ara et heu explicaré. La chica ya té estat per a festechar, y, a lo que se veu, es que vostés li lleven alguna ilusió, oposantse a que festeche en qui es de son gust. Y, naturalment, patix, per la gana de menchar y hasta té el perill d' agarrar una mala seguida.

Ros. Ay, cuánta raó té 'l doctor.

Cat. (A Gregori) No te dia yo qu' era algo d' aixó?..

Gre. Entonses, qu' es lo que li re-septa?

Chu. Vaig a ordenarli pucheret. Tot lo més prou que puguen, envien recaó al home que ella vol, al de la seua predilecció, per a que vinga a parlar en vostés, formalisant el festeig... y enfermetar curá.

Gre. D' acuerdo.

Che. Nada, pues que tinguen molta sort y que apleguen a efectuar matrimoni en tota la felisitat que esmenester.

Ros. (A Gregori) Vaig a despedir al doctor (amb poca condició) Moltes gracies.

Che. He las pot donar la persona que ne té tantes. Adiós. (Mutis)

Gre. Adiós, señor doctor.

Cat. Entonses, qué desidim? (Roseta fa mutis, i según esquerra)

Gre. Lo qu' el neche mos ha dit; conque veches cóm li envies recaó

Cat. A propósito. Tal volta estiga per la porta del carrer esperant. Vols que m' asome al balcó y, si está, el cridro?..

Gre. Cridralo, y, aixina, quant més prou se solucione asó, millor. (Catalina s' asoma al balcó y, después d' observar el carrer, crida a Tonet per mig d' una seña)

Gre. No hiá més remey que atracar-se de chocolate. Ben pensat, m' alegre de que siga éll...

Cat. (Avansant cap a éll) Ya pucha. Es pólsat un poc la chaqueta.

Gre. Y els informes son bons? (Es pólsantse)

Cat. per aixó no patixques, qu' estem ben enteraes..

Apareix TONET, per la dreta.  
Catalina s' entreté torcant  
cahires

Ton. Se pot pasar?

Gre. Avant. Es vosté el novio de la mena Roseta, veritat?

Ton. Per sort, sí señora; dic, sí señor.

Gre. Pues molt de gust en conéixerlo.

Ton. Igualment yo a vosté.

Gre. Entonses, desde hui té vosté permís per a festechar así en nostra presensia

Ton. Moltes gracies... Y per lo tant, me tenc a un servidor de vostés en tot alló qu' els siga útil.

Gre. Gracias. Mes li suplique que gasten tóta la formalitat possible, evitant les chieacs...

Ton. No's preocupe. Tonet Mata Redona; en la chocolateria de Santa Rita, carrer de Cuart, tenen vostés sa casa.

Gre. Gregori Beta Blanca; ya sap son té sa casa... Bueno, m' en vaig a vore els coloms y de pas, faré eixir a Roseta; aixina poden parlar un rato.

Ton. Es lo mateix; no la moleste.

Gre. Sí, home... Ara no sabré yo lo qu' es la choventut. (Mutis según esquerra)

Ton. So Catalina, qué li ha paregut el truco?

Cat. Te felisite. Has chuat en bones cartes.

Ton. Y o ya sabia que la partida era nestva.

Per según esquerra ix RO-

SETA. Catalina va espolsant sasiantse de goig al vórelos tan ben avenguts

Ros. Ay, qué contenta qu' esticll.  
Ton. Més que yo, chitaneta meua?  
Ros. Clar que sí. Ya veus; mentres tú parlaves en moa pare, yo estava en la cuina ballant un charles-fox, de l'alegría que tinc.

Cat. (Lo qu' es menester es que dure...)

Ton. Pues cuant ta mare m' ha cridat per el baleó, yo puchaba els escalóns de quatre en quatre.

Ros. Sí, chitino sicalíptic?

Ton. Sí, Rosera de maig. Es de veures que serás la mare dels meus chiquets?

Ros. No faltaba més!

(Se miren embelesats, y al moment s'ou dina de l' habitació un roido prou fort, produït per un gat. Pausa, en la que, assustats y sense moures, s'escanten mirant cap a l' habitació)

Ton. (Molt misteriós) Allí dins deu haer algú.

Ros. Veu vosté com ha eixit el roido de que antes aludíem?

Cat. Chis... calleu.. Tonet, roda la clau, per si es algún lladre...

Ton. Y había d'atrevirse..

Ros. Pues huf estem bonsl...

Ton. Crida a ton pare. A vore si se fem en ell. (Acaminen tots de puntetes)

Ros. (Desde la porta) Pare...

Apareix GREGORI, per segon esquerre

Gre. Qué pasa?

Cat. Un lladre que hiá ahí dins de l' habitació.

Gre. Cóm?

(Se torna a oír roido de algún obhecto en el cual, se supón que chúa el gat)

Ton. Han oit?.. Serquem la porta. (La serquena)

Gre. Tots ensira en mal! (Ho fan)

Ros. Tone! No hi poc a poc... (Tonet bri, observa desde fora)

Ton. No 's veu a ningú...

Gre. Que no ixes? Che, ix, che!

Ton. Che ix, cobart! Qué tens poruca?

Cat. Entreu a vore.

Ton. Yo mateix. (Entra desidit)

Ros. Tenien que haber cridat a un guardia.

Ton. (Desde dins, chillant) Pero si es un gat!..

Ros. Che, qué planchal..

Gre. Asó es un cas de risa. Menos mal.

Cat. Ja, ja, ja!..

Ton. (Eixit on un gat en la mà) Miren, miren quin ratero...

Ros. Ah, pues es el de la portera.

Gre. Ves a la escala y en un chut el refiles cap abaix.

Ton. Aixó vaig a fer. (Heu fá)

Gre. (Imitant) Mau, mau, mau, m'haurá fet mala destrosa per allí dins.

Cat. Eu quant el tornem a vore per así, no la va a pasar molt be.

Gre. En dos graneraes que li soltem pa que s'escarmente, ya no se li veu mes el pel. Entreu, entreu a vore el mal que vos ha fet per allí dins.

Ros. Sí, mare; entrena, que segurament haurá fet a trosos les dos figueres de damunt de la còmeda (Mutis Roseta y Catalina)

Ton. Ha vist en quina cosa tan insignificant s'asusten les perones?

Gre. Después de tot, no es ningún mal tindre un gat ratero; pero que la portera desde qu' el té, diu que que no ha vist ni una rata, y, abans, aplega dia que

li trastr en dos metros la  
 Tom (Dona, li la taca) Tinga, fumem  
 y no parle de rates, que pareix  
 que m'agarren formigons en  
 les plantes dels peus  
 Gre. (Sota, mirant-la) Home, en tant  
 com li he buscat...  
 Ton. Y que se'io parla... Com si  
 fora d'ell.  
 Gre. Distinge la veritat. D'aón has  
 agarrat esta petaca?  
 Ton. No gaste bromes, que m'ha  
 costat les meues pesetes.

### Apareixen CATALINA y ROSETA

Gre. Mireu, ya ha aparegut la pe-  
 taca  
 Cat. Aón l'has trobada?  
 Gre. Que t'heu diga Tonet, que t'  
 heu diga.  
 Ton. Torne a repetir que m'ha cos-  
 tat les meues pesetes. ¿Qué s'  
 haurán cregut vostés?  
 Ros. Que no hián coses que se sem-  
 blen?... Mire que vostél...  
 Gre. (Presentant la petaca.) Mirala, ve-  
 ches si la coneixes.  
 Ros. Ché, si qu' es la de mon pare.  
 Ton. Pos ya qu' están posantse se-  
 rios, els detallaré com y quant  
 la he comprat. Eixa petaca m'  
 ha costat sine pesetes, li la he  
 comprat al chermá de la por-  
 tera y estic disposat a compro-  
 varo a l' hora que vullguen.  
 Gre. Al chermá de quina portera?  
 Ton. De Patrisia, la d' allí baixl (Ca-  
 talina y Roseta se fan creus.)  
 Gre. Pexo com pot ser aixó, si ella  
 no té ningun chermá...  
 Ton. Estic mirant que asó se posa  
 brachic. Per lo tant, m'en vaig.  
 Y me'os que no porte de la  
 orella al autor d' este lío no me  
 voraré per así. (Molt desidit, inicia  
 nutia.)

### Per la dreta apareix PACO

Ton. A propósi...  
 Paco. (Saludant, Señor Gregori y com-  
 pañia...  
 Ton. Ara és l' hora de comprometre  
 Gre. Anem a vore  
 Ton. Este chicot es el chermá de la  
 portera, segons em va dir quant  
 me vengué la petaca.  
 Paco. (Sini.) Vosté s' ha fijat be en  
 mi?  
 Ros. (Ay, Santa Tecla, quin lío!)  
 Gre. Anem a vore si s' entenen. A  
 este chicot com li diuen?  
 Ton. Carlos.  
 Paco. A mi me diuen Carlos?. Home,  
 vosté está mecl!  
 Cat. Tercer este Tonet com está. Ser-  
 ño l...  
 Ton. Com tinc qu' estar?.. Més  
 tranquil y satisfet que may. Y  
 si es que eixe chicot no se de-  
 clara en la veritat, revelaré  
 calumnies que ha pronun-  
 ciat contra Roseta!  
 Ros. Aixó es de veres!..  
 Paco. Fijes com parla, eh?  
 Gre. Ara me vaig convenent qu'  
 eres tú el promovedor d' este  
 lío, Paco.  
 Ton. Pero este es Paco?  
 Paco. Si, el seu rival en la guerra de  
 amors. De modo que no son  
 calumnies lo que he pronun-  
 ciat; son paraules filles de la  
 sequera del meu voler. Pero  
 vosté ha parlat més que yo,  
 perque té la forsa machor: el  
 cariño de Roseta  
 Ton. Per aixó no té més resolusió  
 que resig...  
 Ros. (A Tonet) Leggiem perdonarlo.  
 (Segueix parlant en ell, en veu baixa.)  
 Gre. Mira, Paco may creia que tú  
 hagueres aplegat a fer coses  
 tan baixes. Aixina es que, en  
 diferents ocasions y per atres

asun's, tenia que haber acabat fá temps en la teua amistat. Pero esta no la deixe passar. Per lo tant, ya pots pillar la porta. (Paco, avergoñit, baixa la cara y diu, iniciant mutis:)

Paco Que vos'és m' heu perdonen tot. (Despareix)

Gre. (Gochós) Ya hau conseguit lo que volleu! Conque tú, Cata-

lina, a bullir tila. Vosatros dos, a gastar tota la formalitat possible!..

Y tú, públic respetat, incomodante debaes, si es cu' el chogue. V' agradat, dóna nos quatre palmaes.

TELÓ



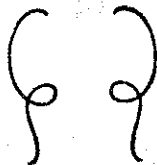
# Obres publicaes per "Nostre Teatro"

- N.º 1 Lo que fan fer les dones ..... Paco Barchino
- » 2 La Lola ..... J. M. Borrás
- » 3 La flor del voler.. F. H. Casajuana
- » 4 Ana María ..... J. Castañer Fons
- » 5 Rodej de sang... Eduardo Bull
- » 6 El negoci... es el negoci... Paco Comes
- » 7 València... a trosos. Paco Barchino
- » 8 ¡Front a front!... A. S. Gallana
- » 9 Vides truncades... Juan Sánchez
- » 10 El misteri de la calxeta ..... J. M. Cister y S. José
- » 11 Visanteta ..... Pilar Monzó
- » 12 ¡Ay, Bonasal!... J. Morante B
- » 13 Llops de Ciutat... J. Castañer Fons
- » 14 La Forastera..... Paco Barchino
- » 15 El ebenit de Tana.. Pilar Monzó
- » 16 Pilareta.. Miramos. Paco Comes
- » 17 La vista causa de Mary Heta..... F. Hernández C.
- » 18 La Bellea Fallera.. Paco Barchino
- » 19 Al pas de la Doloresa..... V. Marco B.
- » 20 No fa penches, Nicols ..... C. Quevedo
- » 21 Què hora es Pere!? Eduardo Bull
- » 22 Grogui...! Grogui... A. Sendin Gallana
- » 23 Tú tens pare?..... J. Castañer Fons
- » 24 Un tropesó cuansevol pega en la vida L. G. Blat y F. M. Tendaro
- » 25 „,Perque me dona la gane..... J. Sánchez-Gil
- » 26 Nicasia, Nicasia!... J. Morante B.
- » 27 El Divors..... A. Monzó Coll
- » 28 No me mates! No me mates..... J. Sánchez-Gil
- » 29 Tots eis pillos tenen sort..... M. Soto Lluch
- » 30 La Clavellinera del Barrio..... Paco Barchino
- » 31 Honra per honra... M. Navarrete
- » 32 Cheperut y coixold y Fora Baxl de... M. Hernán C.
- » 33 Les últimes flors... R. Tomás S.
- » 34 El Neurasténic... Paco Comes
- » 35 Colombarre de pro..... Paco Barchino
- » 36 Les «coses» de Gomes..... «Ligorié» (tra.)
- » 37 ¡Al qu' es buria... E. Alborala y S. Soler
- » 38 La Marcelina..... F. H. Casajuana
- » 39 Quelo Chufeta y Dos toreros de (L. G. Blat y Broseta Rosell
- » 40 Qui ha mogut este... F. Fernández M.
- » 41 La pasta de la fornera..... Paco Barchino
- » 42 En lo suor de ton front!..... R. Llobat Ferrer
- » 43 ¡Hui s' acaba el cafè!..... R. Gayano Lluch
- » 44 L'anell de boda... V. Montsinos
- » 45 El mestre d' escola. J. Morante B
- » 46 La papeta Bona. . . Paco Barchino
- » 47 Chordil..... L. G. Blat y F. Muñoz T.
- » 48 En temps de la Dictadura o Alcalde per Real Orde..... { Joaquín Herrero Gómez
- » 49 S' ha perdut el foraster..... V. Soler (hijo)
- » 50 El Cobart!..... { J. Payá Espinós y R. Ollmos Ferrat
- » 51 El Roig de Corbera J. M. de la Torre
- » 52 Serapiol..... V. Montsinos
- » 53 Tot a perrall..... Paco Barchino
- » 54 La Estudiantia Sigle XX..... J. Morante B.
- » 55 «El Fugitiu»..... L. Ferrer (Lig.)
- » 56 El Moraliste..... J. Alvarez A.
- » 57 Encara estem a temps..... J. Castañer Fons
- » 58 València a la moda Viseat Vidal
- » 59 Caballers... ¡Vixca la vida..... Arturo Casinos
- » 60 La Caraba..... Paco Barchino
- » 61 Encarna la primorosa ..... Sendin Gallana
- » 62 Radio-València ... Paco Barchino
- » 63 Palometa de l'horta J. Morante B.
- » 64 ¡Pare!.. ¡Pare!.. Pilar Monzó
- » 65 El mercat de la concencia..... Gayano Lluch
- » 66 La filla de sa mare.. Esteve Victori
- » 67 Llevs eixos pantalons..... J. Mauri Borrás
- » 68 ¡Yo no tinc sogral.. A. Lanzuela A
- » 69 La Delicada de Gandia..... Emili Fornet.
- » 70 ¡Quant una dona s' empeña! ..... Paco Comes
- » 71 La neteta del meu córr } José M. Juan G
- » 72 València en flames.. } José M. Garrid
- » 73 El primer net..... A. Casinos
- » 74 Ensomi d'un valenciá G. Roto y Pillo
- » 75 La Constitusió en ma casa ..... M. Soto Lluch
- » 76 L' agua rocha ..... Paco Barchino
- » 77 Amparola clavariesa E. Bull y J. M.
- » 78 ¡Ho ha fet el fill del alcalde?..... Rafael Lloba



- N.º 79 Aixó sí que importantíal ..... Miguel Tallada
- » 80 ¿Quítatala l'abrecho? Paco Barchino
- » 81 No es aixó lo que yo vulic..... Virgili Sofer (h
- » 82 Als bous de Castelló Manuel Soto

- » 83 La botiga del pual. Ligorio Ferrer
- » 84 La Barraqueta de nano..... Paco Barchino
- » 85 El cuquet del carfiño. Paco Barchino
- » 86 Les Camareres.... { M. Tallada  
F. Miñana



De venta en la EDITORIAL CARCELLER al preu de 30 séntims

de Manolo Taberner

(Continuació)

En tal situació determinà, demprés de consultar a les seues canelles, padre el camí de Pedreguer. Dos hores llargues duia caminant, «anda que andarás», quant se donà conte de que havia equivocat el camí. Sort que pasà per allí un gitano a cavall d'una burra plena de mataúres i l'orientà. Per fi, ya ben entrada la nit, tot cansat, en una fam canibalesca i les botes a pèntols, arribà a Pedreguer.

Una família pobra li oferí aloixament, que Manolo Taberner acceptà com qui veu obrir-se 'l cel de banda a banda. En este instant, Taberner, pasant-se una mà per la calva, recorda que aquella nit sapà dos «civils», es dir, dos sardanes que tros de pá, i per a prestar l'últim mos. ¡Ah, i gràcies, ¿no veu?.. En una marfe-ga, ¿veus no dorm a gust, que digam?.. Ni en un camió del Hotel Taberner, no que sent Manolo Taberner es no tindre present els notes de aquella família, per a que figuraren en estes notes en reconeiximent de lo agrahit que li quedà per tot lo que per éll feren.

Al ençà, má, s' alçà al rallar l'

alba. Torna a indagar el lloc on actuaba la companyia de Simó Valiente i —¡la aegral... tampoc l' encontrará allí. Per una casualitat sabé qu' estaba la companyia de Ramón Plumer en el Principal de Denia. A este actor li dien el «primer actor d' espanya», per la raó de que ningú interpretaba com éll els papers de l'arader.

¡L... Denial... Esta vegada la sort li fou més afectuosa. Li habia pres algo de carinyo. Feu el viatge en un carro carregat de panses de les que se serví per a desdetjunar-s. Encà que diuen qu' els rabos de pansa fan memoria, éll no vullgué rabos, sols se «jalaba» la pansa... Els rabos... p' als burros.

Ya en Denia, parlà en Ramón Plumer i... tracte fet. Desde aquell moment quedaba admés en l' elenc artístic. Actuaba en aquella companyia un cos de ball, precisament compost per amics de Taberner. Casi tot eren matrimonis. Ells li donaren mentjar, aloixament. Tot quant li precisaba, es dir: el trataben a cos de rei. Ell els pagaba la hospitalitat, en cuentos carregaets de pebre, en recitats de fragments de dramas en vers, i cantant troços de sarsuela, o siga, que pagaba divertint en l'hora de reunió, a aquells encarregats de divertir al públic.

(Continuará)

DISPONIBLE PER A

ANUNCIS ECONOMICIS